

Voor iemand met leverproblemen is het essentieel om te kunnen inschatten hoeveel littekenvorming of fibrose er op de lever is. Dankzij een fibroscan is daarvoor geen ingrijpende leverbiopsie meer nodig.

HEPATOLOGIE

An Swerts

Furore voor de fibroscan

Littekens in een chronisch zieke lever zijn een voorbode van verwickelingen. Inschatten hoeveel littekenvorming er is én de littekengraad tijdens een behandeling opvolgen, is dus cruciaal. Tegenwoordig hoeft dat niet meer met leverbiopsies. Twintig jaar geleden waren de behandelingen voor leverziekten erg beperkt. Vandaag bestaat er voor de meeste leverziekten een aangepaste behandeling. En als die niets uithaalt, kan een levertransplantatie nog uitkomst bieden.

Leverontsteking

Een van de recente technologische ontwikkelingen die vooral voor de opvolging van leverziekten écht het verschil maken, is de fibroscan.

Dankzij die techniek, die UZ Leuven sinds 2006 toepast, kan men op een betrouwbare, patiëntvriendelijke manier de graad van littekenvorming van een zieke lever meten. De medische term voor zo'n verlittekening is

“Leverpatiënten hebben, in tegenstelling tot wat veel mensen denken, niet per se een drankprobleem”

fibrose. Wat die verlittekening precies is, verduidelijkt prof. dr. David Cassiman, hepatoloog in UZ Leuven: “Bij een chronische ontsteking van de lever worden er voortdurend levercellen beschadigd en door litteken-

weefsel vervangen. Het littekenweefsel kan de normale functies van gezonde levercellen, tal van belangrijke stofwisselingsprocessen, niet vervullen. Als de fibrose zich uitbreidt, kan zich dat uiteten in onder meer ver-

moeidheid, geelzucht, gewichtsverlies en concentratiestoornissen.”

In een erg gevorderd stadium van fibrose zijn ook de bloedvaten in de lever beschadigd en spreekt men van

cirrose. Het risico op ernstige ver-
wikkelingen is dan groot. "Er kan
zich bijvoorbeeld in de buikholte
vocht ophopen, dat dan door darm-
bacteriën geïnfecteerd kan raken",
legt professor Cassiman uit. "Of je
kunt in de slokdarm spataderen ont-
wikkelen. Als die barsten, ga je in
shock door het bloedverlies en moge-
lijk overleef je het niet. Je kunt ook
verward of zelfs in coma raken als je
lever door de cirrose niet meer in
staat is om je bloed nog te zuiveren.
Ook leverkanker is een veelvoorko-
mende complicatie van cirrose."

Schokgolfje

Om erger te voorkomen is het dus
essentieel om chronische leverziekten
in een zo vroeg mogelijk stadium te
behandelen. Maar precies daar
wringt het schoentje, want in de eer-
ste maanden tot jaren doet leverlij-
den geen pijn en zijn er hooguit vage
klachten. Mensen zijn dan ook vaak
verrast als ze te horen krijgen dat
hun levertesten niet goed zijn. "Het
komt er dan op aan om de precieze
oorzaak te achterhalen", zegt profes-
sor Cassiman. "Leverpatiënten heb-
ben, in tegenstelling tot wat veel
mensen denken, niet per se een
drankprobleem. Met gespecialiseerde
biochemische testen op het bloed kan
bijvoorbeeld een chronische hepatitis
B- of C-virusinfectie als oorzaak wor-
den aangetoond. En met een echo-
grafie kunnen we onder meer
gezwollen en een vervette lever in
beeld brengen. Leververvetting tref-
fen we vaak aan bij mensen met hoge
bloeddruk, cholesterol en suiker. Die
welvaartsziekten zijn in opmars en
dus zien we ook alsmat meer lever-
vervetting."

Als de oorzaak van de klachten
onopgehelderd blijft, kan een fibrose-
scan uitkomst bieden om te achterha-
len of er wel degelijk sprake is van
leverfibrose. Professor Cassiman legt
uit hoe dat volledig pijnloze onder-
zoek in zijn werk gaat: "Rechts
bovenaan de buik brengen we wat
gel aan op de huid. We plaatsen tus-
sen twee ribben een echokop die niet
alleen ultrageluidsgolven uitzendt,
maar ook een mechanisch schokgolf-
je opwekt. Via het gereflecteerde
ultrageluid wordt geregistreerd hoe
snel het mechanische schokgolfje
zich in de lever voortplant. Als het
zich opvallend snel voortplant, wijst
dat op een verminderde elasticiteit

van de lever en dus op leverfibrose.
De enige beperking van deze tech-
niek is dat ze moeilijk uitvoerbaar is
bij onder meer patiënten met veel
onderhuids vet en helemaal niet bij
patiënten met vocht in de buik."

Pijnloos

Bij een duidelijk vermoeden dat er
iets misloopt in de lever, is een lever-
biopsie aangewezen. "Met een naald
nemen we dan een stukje leverweef-
sel weg om onder de microscoop te
onderzoeken", legt professor
Cassiman uit. "Verwikkelingen, zoals
bloedingen, doen zich zelden voor,
maar kunnen wel ernstig zijn." Een
leverbiopsie is dus een ingrijpend
onderzoek voor de patiënt, maar
geeft met zekerheid de oorzaak van
de ziekte prijs. Ook de ernst van de
ziekte en hoe ver de ziekte al is
gevorderd, is eruit af te lezen. Die
informatie laat toe om een behande-
ling op maat van de patiënt uit te
stippelen. Om de patiënt tijdens die
behandeling op te volgen, wil de arts
nagaan hoe de fibrosegraad evolu-
eert. Want als die blijft stijgen, stijgt
ook het risico op verwikkelingen en
moet hij de behandeling bijsturen
waar het kan. Klassiek kon je die
fibrosegraad via regelmatige leverbi-

Prof. dr. David Cassiman

opsies opvolgen. "Maar leverbiopsies
houden een zeker risico op verwik-
kelingen in én geven maar info over
een 50 000ste van het totale levervo-
lume", zegt professor Cassiman.
"Daarom is de fibroscan een grote
aanwinst. We kunnen er een véél
groter deel van het levervolume mee
evalueren, volledig pijnloos en zon-
der enig gezondheidsrisico." ▸

Hou je lever gezond door ...

- ➔ gezond, gevarieerd en vetarm te eten. Verkies plantaardige boven dierlijke vetten (met uitzondering van visvet).
- ➔ minimaal 3 keer per week 1 uur aan lichaamsbeweging te doen.
- ➔ niet te roken (ook geen cannabis!) en matig alcohol te gebruiken.
- ➔ overgewicht, hoge bloeddruk en diabetes te laten behandelen.
- ➔ contact te vermijden met bloed dat mogelijk met hepatitis B of C is besmet, bijvoorbeeld via geïnfecteerde drugs-, tatoeage- of piercing-naalden.
- ➔ te vrijen met condoom als je wisselende partners hebt: het hepatitis B-virus komt ook voor in sperma en vaginaal vocht.

Elke vrouw heeft het recht om
ALTIJD MOOI te zijn,
voor, tijdens en na kanker.

- Pruiken & haarwerken
- Sjaals, mutsen, petten, enz
- Special Care: Lingerie, badmode, kleding, borst protheses
- Beauty: Make-up, verzorging

ALTIJD MOOI
TOUJOURS BELLE

Lei 6 • 3000 Leuven • Tel. 0476 45 50 83 • www.altijdmooi.be